

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

136. Quòd timor Iudicij utilissimus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

*Ambros. l. 2. de
pau. c. 8.
Ioan. 11.
Lazarus cur
solvi iussus.*

Quærit Ambrosius cur Dominus Lazarum redivivum solvi iusserit: *Solvi eum; hoc est, non solum à pedibus institas, sed ab re sudarium removere: quia, inquit, ve donatus, revelare faciem, aperire vultum iubetur; non habet enim, quod erubescat, cui peccatum remissum est.*

*Quod timor Iudicii utilis-
mus est*

PUNCTVM CXXXVI.

*Psal. 74.
Iudicij recor-
datio frenum
peccatorum.*

Hic valde continet homines, ne peccent. Dixi iniquis: *Nolite agere, & delinquentibus, nolite exaltare cornu.* Sed quo retinaculo, & David? Timore Iudicii: *Quoniam Deus Iudex est.*

Iob. 19.

Hoc idem suadet, sed efficaciter Job: *Fugite à facie gladii, quoniam ultor iniquitatum gladius est.* vel Hebr. *Ira iniquitatum gladius est. & scitote esse iudicium.*

Hebr.

Chrysostomus. Qui huius diei obliviscitur, tanquam freno abjecto, in præcipitium defertur. *Inquinata sunt via illius in omni tempore; vel parturunt via illius in omni tempore, sterilem scilicet peccatorum fecunditatem. Et causam affert: Auferuntur iudicia tua à facie ejus.*

*Psal. 9.
Hebr.*

*Timor abjectus
causa omnia
mali.*

*Psal. 35.
Sept.*

Ex carentia timoris in omne facinus proruit peccator. *Dixit iniquus, ut delinquat in semetipso. Sept. In eo tota ejus cogitatio versatur, ut delinquat. Unde? Non est timor Dei ante oculos ejus.*

Apoc. 1.

Vult nobis Deus modò terrorem incutere, ut tunc non timeamus: idè qui nunc stellas habet in manibus, & minas in ore, hoc est, gratias benigne nunc influit, & solum minas intentat, proclivior ad misericordiam, quàm ad justitiam, simul tamen & semel declarat, & quasi eo gladio ex ore minatur, quòd qui nunc non vult stellas habere amicas, habebit cadentes.

*1. Reg. 7.
Hebr.*

Arguit nunc, verum est, *In virga virorum; Hebr. Hominum languidorum, & imbecillorum, vel senum, quibus mox è manibus, vel præ senio, vel pro amore decedit.*

A sed tunc arguet in virga ferrea. Alii, in virga inflexibili, &c.

Psal. 2.

Idè sancta Ecclesia intonat nobis in auribus Iudicii terrores: *Erunt signa in Sole, & Luna, & stellis, ut timore concepto, & causa timoris ablata, nimirum peccato, tuuc minimè timeamus.*

Alij.

Luc. 21.

*Iudicij terro-
rem cur incutit
Ecclesia.*

Cum audissent filii Israel tonitrua, & fulgura circa montem, ubi Deus erat daturus legem, clamaverunt ad Moysen:

Exod. 20.

B Loqueretur nobis, non loquatur nobis Dominus, ne forte moriamur. Et perterriti, & pavore concussi, subdit sacer Textus, steterunt procul. Et ait Moyses ad populum: *Nolite timere, ut enim probaret vos, venit Deus, & ut terror illius esset in vobis, & non peccaretis. Plura hic observanda. Quid sibi vult: Nolite timere. & mox: Ut terror illius esset in vobis? Volebat hunc terrorem tam rationabilem incutere, & jubebat, ne irrationabiliter timerent, aut more belluarum aufugerent, sed persisterent, ac verum timorem conciperent ejus, qui vel in Angelo appa-*

*Legem datu-
rus Deus erat
formidabilis,
qualis erit,
cum earum
observantiam
examinabit?*

Act. 7.

*Legem datu-
rus Deus erat
formidabilis,
qualis erit,
cum earum
observantiam
examinabit?*

C conciperent ejus, qui vel in Angelo appa-
rens, ut erat is in monte, tam formidabilis erat, utque perpenderent, quòd si legem daturus tam terrificus erat, quid esset futurus in ejusdem legis examine? Quàm bonè hic terror! ò quor bonos producit effectus!

Act. 7.

*Legem datu-
rus Deus erat
formidabilis,
qualis erit,
cum earum
observantiam
examinabit?*

D Vox Domini (Genebr. Tonitru cum fulmine) *confringentis cedros.* August. id est, superbos, &c.

Psal. 23.

Genebr.

August. ibid.

Vox Domini preparantis cervos. Basil. ex Græco: *Vox Domini parturire facit cervos;* tonitru nimirum eas ut pavidas concutit, quasdàmque earum membranas, ac ligaturas exsolvit, sicque parere facit.

D. Basil. ex

Græc.

Conceptus est Anna in 1. Reg. *Dominum formidabunt ad versarij ejus, & super ipsos in calis tonabit. Dominus judicabit fines terra.*

1. Reg. 2.

E Annon similiter detonuit Apost. ut obstetricaret Felici illi infelici, ut is conceptum suum propositum in lucem ederet?

Act. 24.

Matth. 26.

Quid aliud agit Christus, quàm tonare in auribus Pilati, cujus mentem iam gravidam videbat consistendæ palàm veritatis de Christi innocentia? Ligaturas videbat, humanos respectus, status rationes, sic cepit eum adjuvare tonitruis, si quando parere voluisset: *Amen dico tibi, amodo*

Hhh 2 vide.

videbitis Filium hominis venientem in nubibus caeli, cum potestate magna, & maiestate. Ad quid hic, Domine, de tuo adventu ad Judicium? Sensi, inquit Christus, hunc concepisse, de patria, & de regno meo quaerit, est cerva obligata, tonemus: Amen dico tibi, &c. Si forte, &c.

Chryf.

Iob. 37.

Proverb.

4. Esdr. 16.

Rom. 11.

Theodor.

Syriac.

Aquila.

Hebr.

Num. 22.

Iudicis

supremi

gladium non

timeas bestias

sunt deteriores.

Psal. 7.

Timore iudicis

Dei configi Da-

vid optabat.

Psal. 118.

D. Ambr.

Iob. 11.

Graec.

Hebr.

Psal. 17.

Timor Dei im-

maculatum

custodiebat

Davidem.

Sed reprobi nec his quidem commoventur. Tonabit vocem ignitudinis suae, & in visigabitur, cum audita fuerit vox eius. Licet sentiant strepitus, & tonitrua, non commoventur. Viri mali non cogitant iudicium.

Tonabit, & quis non pavebit? aut surdus, aut vetero deprellus. Dedit illis Deus spiritum compunctionis. Theodor. mentis excessum. Syriacus, spiritum stupiditatis Aquila, gravem somnum. Hebr. altissimum veternum. Tunc tonate, ut vultis, munitamini, clamate, non audiunt.

Bestiis sic dixerim peiores, & insensibiliores. Afina illa, viso Angelo strictum gladium vibrante, perterrita progredi noluit. Regrediuntur ne isti, quamvis audiant: Nisi conversi fueritis, gladium suum vibrabit, arcum suum tendit, & paravit illum, & in eo paravit vas mortis, sagittas suas ardentibus efficit? Sed quid? Ecce parturit in justitiam, concepit dolorem, & peperit iniquitatem. En ut minas, tonitrua reprobis non sufficiunt: nam loco virtutis pariunt iniquitatem cervae moriturae.

Non sic praedestinati, qui sancto, ac reverentia timore concepto tremunt, non expellunt timorem, sed eo postulant carnes configi. Confige timore tuo carnes meas, iudicis enim tuis timui. vel, ut legit Ambr. Confige clavus timoris tui carnes meas, à iudicis enim tuis timui. Sed si iam timuisti, quid configi adhuc clavis timoris exposcis? Sancto tum id est, magis, ac magis timere, &c.

Semper quasi tumens super me fluctus timui Deum. Graecae: Timor Dei contempsit me, & pondus eius. Hebr. Et maiestatem eius ferre non potui.

Ut ex hoc timore proficiebat David. Et ero immaculatus corum eo, & observabo me ab iniquitate mea. Quo medio, sanctissime Rex? Quoniam omnia iudicia eius in conspectu meo, & iustitias eius non repuli à me. Ut

mali faciunt, qui in longinquum hunc diem rejiciunt: Ecce nomen Domini venit de longinquo. De quonam? Ab eo longinquo: quod sibi effingunt, nolunt enim prope se hunc timorem, sed longè expellunt: hic enim amaricat illis consolationes omnes, conturbat eos, ideo procul pellunt, sed ab hoc longinquo venit tandem, & aeterno eorum terrore iuxta fiet.

Sancti nunc timere voluerunt, ne tunc timerent. Confige timore tuo carnes meas. Configendus est hic timor, Fiatres, & in intimo corde figendus: sic ad instar Crucis affixi caro non dimoveretur, &c. O quam pauci confixum hunc habent timorem! Timet ille, sed mox obliviscitur. Non habet confixum timorem. Ille alius audito sermone de iudicio formidat: sed paulò post ridet. Non habet confixum timorem: O clavi sancti timoris, quam nos utiliter configitis!

In mentem reducant, quod de quodam Oratore refert Chryf. homilia quadam, qui volens à quibusdam contra artem dicendi gestibus cavere, quosdam in suggesto clavos confixerat, à quibus, si gestus fuisset contractior, pungeretur. Hec is sese clavis monebat, ne quid contra oratoriam artem peccaret: nos ne contra Dei legem peccemus, sancti hujus timoris claves non configemus!

Sed nos nec hujusmodi clavis configi volumus, nec tonitrua metuemus, nec tubas illas tam terrificas formidamus: quin his omnibus insensibiles, & surdi perfecti perfecte sumus, & quavis alia cogitamus. Et hinc, licet toties circumsonueriat hec tuba, quoties sancta Ecclesia per anni circulum in auribus nostris insonat, hi muri tamen non corruunt, &c. vanitates non decidunt, &c. O surditatem!

Ad primum tubae clangorem jusserat olim Deus filiis Israël, ut Arcam congregarentur, ad prolixiorum vero, ut castra moverent. Mystice per id nobis innuitur, ut cum primum nos aegritudo invadit, cum primum inspirat nobis Deus, sive internè, sive externè per terrores mortis, aut iudicii, ad Sacramentum curramus: ubi verò prolixiores audierimus tubarum clangores, ingravescente jam morbo, profectioem paremus, affectus omnes

hinc evellamus, &c. Heu! prolixiores audimus clangores, nec movemur: aut certe non audimus, & surdi sumus, &c.

De timore iniquorum, & spe justorum tempore iudicij.

PUNCTUM CXXXVII.

Est dies illa tam formidabilis, tamque horribilis futura sit, ut ex signis ipsis, quæ iniuria erunt dolorum respectu eorum, quæ supervenient universo Orbi, homines arefiant. *Arrescentibus hominibus, sive Græcè. Extabescantibus hominibus, nam virtutes, Græc. Exercitus calorum, Sol, Luna, & stella, movebuntur, in terris erit pressura gentium.* Pagnin hoc est, coarctatio, animi angustia, perplexitas, consilii inopia, ut quod se vertant homines nesciant, quæ collisione fontis maris, & fluctuum, &c. Quis tamen crederet, quod hæc eadem signa, tam horribilia peccatoribus, justis induciam præbebunt? *Hic ergo fieri incipientibus, respicite, & levate capita vestra, quoniam appropinquat redemptio vestra. q. d. Hæc sidera cadentia non mortem vobis, sed tam sempiternam potendunt, non vobis hyems ista erit, sed ver. Flores, dicere licet, apparuerunt in terra nostra, sicut protulit grossos suos. Videre ficulneam, & omnes arbores, &c. prope est regnum De, gaudete.*

Ut gaudebunt ad aspectum Crucis! ut vexillum illud adorabunt: ut ad illud confugient sub quo in vita quieverunt, sub quo gloriosè pugnaverunt. *Dedisti metuentibus te significationem. Hebr. vexillum, ut fugiant. Rabbi David, ut vexillentur. Genebr. ut erigantur, Alii, ut vincant. Figur. ut triumphant, &c. Vi liberentur dilecti tui. Hebr. Et libera ventur amatores tui. Vexillum ejus super me, amor, dicebat anima illa in Canticis, & iure: nam sicut vexillum convocat ad se milites, lætitiã eidem affert, cum explicatur, & ab aliis militibus distinguit. sic Crucis vexillum,*

A cum sit vexillum amoris, justos convocat, afficit lætitiã ex memoriã infiniti in ipsos ostensi amoris, & à cæteris distinguit.

Hoc signũ Thau est, quod ipsi in fronte habebunt, ut percussores Angeli sinant eos abire impunes.

Tinctos se Agni sanguine videbunt, quod erit eorum fiducia. Tutæ erant domus, quarum superliminare sanguine tinctum erat. Ubi Rupert. Sanguinem

B Christi in superliminaribus domorum ponimus, cum Crucem passionis illius in fronte portamus. Quanta ergo fiducia, & lætitiã perfundentur, qui Crucem in fronte cordis insculptam semper in vita portaverunt? *Scapulis suis obumbrabit tibi, & sub pennis ejus sperabis. Quod est, juxta D. Hieronym. & Hugonem Cardin. sub brachiis Crucis Christi sperabis, & fiduciam habebis.*

C Sed impii, cum primũ parebit vexillum illud gloriosum, contremiscent, ac ceu inimici Crucis Christi, ad ejus conspectum plorabunt. *Et plangent omnes Tribus terra. Græcè: Et ejulabunt, & præ dolentia impatientia corpus dilacerabunt.*

Videre est modò sub horam judicii particularis, in morte cujusque, discrimen hoc. Ut inimici Crucis ad aspectum ejus pallent! tremunt nimirum videre eum,

D quem in ea Cruce contempsisse se meminerunt, Judicem formidant; & ided exire de corpore trepidant: sed qui de sua spe & operatione securus est, inquit Gregor lætus Judicem sustinet, & cum tempus propinquæ mortis advenit, de gloria retributionis exhilarare se, & ided quamvis animam agens, sine calore, & colore spirans, ad ejus aspectum resumit vires, reviviscit ei color, & præ devotio-

E nis affectu tenerrimè amplectitur, ac deoseculatur Crucem. *O mors, quam amara est memoria tua homini habenti pacem in sestantis suis! Bern. O mors, quam dulcis es homini habenti pacem in plagis Christi!*

Vide arcum, & benedic eum, qui fecit illum. Valde speciosus est in splendore suo (Oculis justorum.) & accelerat coruscationes emittere judicij sui (in condemnatione iniquorum.)

Hinc iridem gestat in capite, signum

H h h 3 fœderis

Luc. 21. Græc.

Pagnin.

Cant. 2.

Crucis dominica aspectus exhilarabit justos. Psal. 59. Hebr. Rob. Dav. Genebr. Figur. Hebr. Cant. 2. juxt. Sept.

Ezech. 9.

Exod. 12. Rupert. lib. 2. in Exod.

Psal. 90. D. Hieron. & Hug. Card. ib.

Matth. 24. Græc.

D. Greg. hom. 13. in Evang.

Eccl. 41.

Eccl. 43.

Apo. 1.